ಪ್ರಥಮ ವಿಶ್ವ ಇ–ಪುಸ್ತಕ ಮೇಳ *

ಎಂ. ಎಸ್. ಶ್ರೀಧರ್

ಸಾರಾಂಶ: ಪ್ರಥಮ ಇ–ಪುಸ್ತಕ ಮೇಳದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಲೇಖನವು ಮೇಳದಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಷೆಯ ೩ ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಇ–ಪುಸ್ತಕಗಳು ಉಚಿತವಾಗಿ ದೊರೆಯುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಕನ್ನಡದ ನಗಣ್ಯ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನೂ ಹಾಗೂ ತಮಿಳಿನ ವಿನೀತ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನೂ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತದೆ. ಹಕ್ಕುಸ್ವಾಮ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಅನುಮಾನಗಳೂ ಗೊಂದಲಗಳೂ ಇ–ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಹಿಂಜರಿತವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಹಕ್ಕು ಸ್ವಾಮ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊರತಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ಡಿಜಿಟೈಸ್ ಮಾಡುವ ಗೂಗಲ್, ಮೈಕ್ರೋಸಾಫ್ಟ್ ಮುಂತಾದ ದಿಗ್ಗಜರಿಗೆ ಇ–ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಹಕ್ಕುಸ್ವಾಮ್ಯ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದ ಲೇಖಕರ ಅಭದ್ರತೆಯೂ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಗಾಲು ಹಾಕಿದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಅನೇಕರು ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿಯುವಂತೆ ಇ–ಪುಸ್ತಕಗಳ ಉಗಮ ಮುದ್ರಿತ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಓದು ಹಾಗು ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ ಡಿಜಿಟಲ್‌ಗೆ ರೂಪಾಂತರಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಬದಲು ಚಲನಶೀಲವಾಗಿ ಜೀವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಇ–ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿಸಬಲ್ಲವು. ಅಂತಹ ಇ–ಪುಸ್ತಕಗಳ ಸಂತತಿ ಸಾವಿರವಾಗಲಿ.

ಸೂಚಿಪದಗಳು: ಇ–ಪುಸ್ತಕಗಳು; ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು; ಹಕ್ಕುಸ್ವಾಮ್ಯ; ಡಿಜಿಟೈಸೇಷನ್

ಪ್ರಸ್ತುತ ಜುಲೈ 4 ರಿಂದ ಆಗಸ್ಟ್ 4 ರವರೆಗೆ ಪ್ರಥಮ ವಿಶ್ವ ಇ–ಪುಸ್ತಕ ಮೇಳ ನಡೆದಿದೆ (worldebookfair.com). ಇ–ಪುಸ್ತಕದತ್ತ ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆ ಇರಿಸಿದ 35ನೇ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವದ ಅಂಗವಾಗಿ ಈ ಮೇಳ 80ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಂಗ್ರಹ/ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಿಂದ ನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಷೆಗಳ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳ ಮೂರು ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಇ–ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ತುಣುಕುಗಳನ್ನು PDF ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು, ಲೇಖಕ/ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಬಳಸಿ ಶೋಧಿಸಲು ಮತ್ತು ಇಷ್ಟವಾದುದನ್ನು ಪುಕ್ಕಟೆ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹತ್ತುಪಟ್ಟು ಇ–ಪುಸ್ತಕಗಳು ಖಾಸಗಿ ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ. ಅತಿ ದೊಡ್ಡದಾದ ಪುಕ್ಕಟೆ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ಎನ್ನಲಾದ ಈ ಮೇಳ 2009 ರ ವೇಳೆಗೆ ಒಂದು ದಶಲಕ್ಷ ಇ–ಪುಸ್ತಕ ಹೊಂದುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಸಾವಿರಾರು ಇ–ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವಂತಿದ್ದರೂ, ಅವುಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸುಲಭ ಸಂಪರ್ಕದೊಂದಿಗೆ ಗ್ರಾಹಕರ ಮುಂದೆ ಈ ಮೇಳ ತೆರೆದಿಡುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ತಾಂತ್ರಿಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಸಾಹಿತ್ಯ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಗಣನೀಯವಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಿಗೆ/ ದೃಷ್ಟಿಮಾಂದ್ಯರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುವ ಕೆಲವು ಶ್ರವಣ ಪುಸ್ತಕಗಳಿವೆ. ಈ ಮೇಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಡಿಜಿಟೈಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರ, ಮಹಾಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ಡಿಜಿಟೈಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರ ಮತ್ತು ದೇಶದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಂಗ್ರಹಗಳಿಲ್ಲ ವಿಶ್ವಗ್ರಂಥಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಆದಂತೆಯೇ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಮೇಳದಲ್ಲಿ ಇತರ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಪುಸ್ತಕಗಳಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಧುರೈ ಗ್ರಂಥಾಲಯದ 200 ತಮಿಳು ಪುಸ್ತಕಗಳಿವೆ. (ಬಹುಭಾಷಾ ಡಿಜಿಟಲ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯವೊಂದರ ೩೪,೦೦೦ ತುಣುಕುಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಕನ್ನಡ ಗೀತಗಳಿವೆ.)

ಈ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬೇಕೆನಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕ ಸಿಗದಿರಲೂಬಹುದು. ಕಾರಣ ವಿಶ್ವದ 458 ಭಾಷೆಗಳ 5 ಕೋಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಮುದ್ರಿತ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ 3 ಲಕ್ಷ ಇ–ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಗಣ್ಯ. ಈ ಹಿಂದೆ ಮೈಕ್ರೋಸಾಫ್ಟ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಇತರ ತಜ್ಞರು ಇ–ಪುಸ್ತಕಗಳ ಬಗೆಗೆ ನುಡಿದ ಭವಿಷ್ಯ ಹುಸಿಯಾಗಿ, ಇ–ಪುಸ್ತಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮುದ್ರಿತ ಪುಸ್ತಕದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಪ್ರತಿಶತ 10 ರಷ್ಟನ್ನು ಇನ್ನೂ ತಲುಪಲಾಗಿಲ್ಲ. 2001ರಲ್ಲಿ ಇದ್ದ 24 ಮುಖ್ಯ ಇ–ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶಕರಲ್ಲಿ ಇಂದು 8 ಮಂದಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡ್ರಿಯಾ ಡಿಜಿಟಲ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಇನ್ನೂ ಕನಸಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇ–ಪುಸ್ತಕ ಸಂಗ್ರಹ ಬೆಳೆಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಪ್ರಕಾಶಕರು ಅಡ್ಡಗಾಲು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಕಟಕಟೆ ಹತ್ತಿದ ಗೂಗಲ್ 'fair use' ಕಾನೂನಿನಡಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಡಿಜಿಟೈಸ್ ಮಾಡ ಹೊರಟು ಹಿನ್ನಡೆ ಅನುಬವಿಸಿ ತನ್ನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಕ್ಕು ಸ್ವಾಮ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಪಡದ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿತು. ಮೈಕ್ರೋಸಾಫ್ಟ್ ಕೂಡ ಹಕ್ಕು ಸ್ವಾಮ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊರತಾದ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೇ ಡಿಜಿಟೈಸ್ ಮಾಡಲಿದೆ. ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಗುಟೆನ್‌ಬರ್ಗ್ 1970 ರ ದಶಕದಿಂದ ಆರಂಬಿಸಿ (2001 ರಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಬೇಕಿದ್ದ 10000 ಗುರಿಯನ್ನು 2004ರಲ್ಲಿ ತಲುಪಿ) ತಾನೇ ಡಿಜಿಟೈಸ್ ಮಾಡಿದ ನಲವತ್ತೈದು ಭಾಷೆಗಳ 16,000 ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ 8.95 ಡಾಲರ್ ಶುಲ್ಕದಮೇಲೆ ವಿತರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಕಾಶಕರ ಪೈಕಿ ರ್‍ಯಾಂಡಮ್ ಹೌಸ್ ತನ್ನ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತಾನೆ ಆನ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ದೊರಕಿಸಿವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿದೆ. Springer ಸಂಸ್ಥೆ 10000 ಇ–ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ವಾರ್ಷಿಕ 3000 ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲಿ ಮಾರಾಟಮಾಡಲಿದೆ. ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ Amazon.com ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಪಠ್ಯಪರಿಶೋಧನೆ ಸೌಕರ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಮುದ್ರಿತ ಪುಸ್ತಕ ಕೊಂಡವರು ಪ್ರತಿಶತ 10-20 ಹೆಚ್ಚು ತೆತ್ತರೆ ಅದೇ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಆನ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಓದಲು ದೊರಕಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು

ಇಂದು 8 ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಕಾಶಕರ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಬಿಲಿಯನ್ ಮಾಹಿತಿ ತಾಣಗಳಿದ್ದರೂ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಅಲಭ್ಯತೆಯಿಂದಾಗಿ ಗ್ರಾಹಕರ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಶೋಧಗಳಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರ ಮಾಹಿತಿ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕೊರಗು ಶೋಧಯಂತ್ರಗಳದು. ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಇ–ಸಂಗೀತ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಆದ ಗತಿಯೇ ತನಗೂ ಆದೀತೆಂಬ ಅಳುಕು ಪ್ರಕಾಶಕರು ಮತ್ತು ಲೇಖಕರನ್ನು ಇ–ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಮುಂದಾಗದಂತೆ ತಡೆದಿದೆ. ಇ–ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕುಸ್ವಾಮ್ಯವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ.

ಇ–ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಮುದ್ರಿತ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಆತಂಕದಲ್ಲಿ ಹುರುಳಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಮೀಕ್ಷೆಯಂತೆ ಮೂರನೇ ಎರಡರಷ್ಟು ಓದುಗರು ಮಾಮೂಲಿನಂತೆಯೇ ಮುದ್ರಿತ ಪುಸ್ತಕ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಶತ ಆರರಷ್ಟು ಮಂದಿ ಮಾತ್ರ (ಇ–ಪುಸ್ತಕದಿಂದಾಗಿ) ಮುದ್ರಿತ ಪುಸ್ತಕ ಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಉಳಿದ ಪ್ರತಿಶತ ೨೭ ಮಂದಿ ಮುದ್ರಿತ ಪುಸ್ತಕ ಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಡಿಜಿಟೈಸ್ ಮಾಡಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದುಗ ಪಡೆಯಲು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಮತ್ತು ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಹೆಚ್ಚುಮಂದಿಗೆ ಈ ಸೌಕರ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಸೌಲಭ್ಯ ಇರುವವರೂ ಬೇಕೆನಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕದ ನೂರಾರು ಪುಟಗಳನ್ನು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಪರದೆಯ ಮೇಲೆ ಓದಲಾಗದೆ ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಮುದ್ರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಮುದ್ರಿತ ಪುಸ್ತಕದ ನಾಲ್ಕಾರು ಪಟ್ಟು ಬೆಲೆಯನ್ನು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ತೆರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಡಿಜಿಟೈಸ್(ಸ್ಕ್ಯಾನ್) ಮಾಡಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಿಜವಾದ ಇ–ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲ. ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿದ ಇಮೇಜನ್ನು ಪಠ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ವರ್ಗಾಯಿಸದೆ Multimedia (ಬಹುಮಾಧ್ಯಮ), hyperlinks (ಅತಿಪರಕೊಂಡಿಗಳು) ಮತ್ತು ಪಠ್ಯ ಪರಿಶೋಧನೆಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ಅಷ್ಟು ಉಪಯುಕ್ತವಲ್ಲ. ಅಂದರೆ PDF ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಇ–ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪ್ರಯೋಜನ ಸೀಮಿತ. ನಿಜವಾದ ಇ–ಪುಸ್ತಕಗಳು ಸ್ಥಾಯಿ ಸ್ವಭಾವದ ಮುದ್ರಿತ ಮತ್ತು ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದು ಜೀವಂತಿಕೆ, ಚಲನಶೀಲತೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಚೈತನ್ಯ ಹೊಂದಿದ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಪಠ್ಯ(text), ಧ್ವನಿ, animation (ಚೇಷ್ಟಾ ಚಿತ್ರ), ಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ಚಲನಚಿತ್ರ ಹಾಗೂ ವಿಡಿಯೋಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ multimedia. ಸಮಾವೇಶಗೊಳಿಸುವುದು. ಅಂದರೆ ಓದುಗನ ದೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಶ್ರವಣೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಸಮರ್ಪಕ ಬಳಕೆಗೆ ಒತ್ತುಕೊಟ್ಟು, ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ವೀಡಿಯೊ, ಚಲನಚಿತ್ರ ವೀಕ್ಷಿಸುವ ಮತ್ತು ಧ್ವನಿ ಕೇಳುವ ಸೌಲಭ್ಯವೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಇ–ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪುಸ್ತಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಿಗೆ ಮತ್ತು ದೃಷ್ಟಿಮಾಂದ್ಯರಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಸಾಧನಗಳು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕವಿಯ ಕಾವ್ಯವಾಚನ ಅಥವಾ ಭಾಷಣ(ಧ್ವನಿ), ಸಾಹಿತಿಯ ಚಿತ್ರ, ನಾಟಕ/ ಚಲನಚಿತ್ರದ ದೃಶ್ಯ ತುಣುಕು, ಪಕ್ಷಿಗಳು ವಲಸೆ ಹೋಗುವ ಅಥವ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯ animation ಇ–ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಯಾವುದೇ ಪದ ಅಥವಾ ಪಾತ್ರದ ಹೆಸರು ಎಲ್ಲಿ ಇದೆ, ಎಷ್ಟು ಬಾರಿ ನಮೂದಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಟ್ಟನೆ ತಿಳಿಯುವುದು ಮತ್ತು ಪಠ್ಯದ ಒಂದು ಭಾಗದಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಕ್ಲಿಕ್ಕಿಸಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕ್ಷಣಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಜಿಗಿಯಬಲ್ಲ hyperlinks ಇರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಿಲ್ಲದ PDF ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ತೆರೆಯ ಮೇಲೆ ಮುದ್ರಿತ ಪುಸ್ತಕದ ಜೆರಾಕ್ಸ್ ಪ್ರತಿಯಂತಿರುತ್ತದೆ.

'out of print' ಪುಸ್ತಕಗಳ ಸೀಮಿತ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಮರುಪ್ರಕಟಣೆ, ಪುಸ್ತಕಗಳ ಇಷ್ಟವಾದ ಭಾಗವನ್ನಷ್ಟೇ ಕೊಳ್ಳುವುದು, ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಕೊಳ್ಳದೆಯೂ ಶುಲ್ಕ ತೆತ್ತು ಆನ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಓದುವುದು, ವಿಕೇಂದ್ರಿಕೃತ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಒಂದೇ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಏಕ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಓದುಗರು ಬಳಸುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಣಾ ವಿಳಂಬವನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ತಗ್ಗಿಸುವುದು ಇ–ಪುಸ್ತಕಗಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯ. ಓದುಗರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ bookmarks ಇರಿಸಿ ಬೇಕೆನಿಸಿದಾಗ ಕೂಡಲೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಧಾವಿಸುವ ಮತ್ತು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಪದದ ಮೇಲೆ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ಅರ್ಥ, ಉಚ್ಚಾರಣೆ (ಧ್ವನಿ ಮೂಲಕ), ಇತ್ಯಾದಿ ತಿಳಿಸಿ, ಒಬ್ಬ ಲೇಖಕನ/ಪಾತ್ರದ ಹೆಸರಿನ ಮೇಲೆ ಕ್ಲಿಕ್ಕಿಸಿದರೆ ಪಾತ್ರ/ಲೇಖಕನ ಪೂರ್ಣ ವಿವರ/ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವುದೂ ಸಾದ್ಯ. ನಾವು ಈ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿರುವ ಇ–ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಿದೆ.

---

* ಇ–ಪುಸ್ತಕ ಮೇಳ ನೋಡಿದಿರಾ?, *ವಿಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ (ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ ವಿಜಯ),* ಜುಲೈ ೩೦, ೨೦೦೬, ಪು. ೩.

ಲೇಕಖರ ವಿವರ

ಡಾ. ಎಂ ಎಸ್ ಶ್ರೀಧರ್‌ರವರು ಗಣಿತ ಹಾಗೂ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಎರಡೂ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವೀಧರರಾಗಿದ್ದು, ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕಳೆದ ೩೭ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿದ್ದು, ೧೯೭೮ ರಿಂದ ಇಸ್ರೋ ಉಪಗ್ರಹ ಕೇಂದ್ರದ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಲೇಖನ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಮುನ್ನ ಎನ್ ಎ ಎಲ್, ಐ ಐ ಎಂ (ಬೆಂಗಳೂರು) ಹಾಗೂ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಅನುಭವವಿದೆ.

ಡಾ. ಶ್ರೀಧರ್ ಅವರು ೪ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮತ್ತು ೮೮ ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗಾಗಿ ೫ ಪತ್ಯಗಳನ್ನೂ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಪದವಿ ಹಾಗೂ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ೧೯ ಪತ್ಯ ಸಾಮಾಗ್ರಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಸುಮಾರು ೪೫ ಲೇಖನ/ ಪ್ರವಚನಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಸಮ್ಮೇಳನ / ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

E-mail: mirlesridhar@gmail.com,